

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 774/2022
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... код ..., чији је пуномоћник Александар Стаменковић, адвокат из ..., против тужене Стручне школе „Свети Сава“ са седиштем у Бујановцу, чији је пуномоћник Весна Стојановић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4068/2021 од 15.10.2021. године, у седници одржаној 05.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4068/2021 од 15.10.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 125/20 од 12.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење Конкурсне комисије СШ „Свети Сава“ Бујановац бр. ... од 12.06.2020. године, решење директора СШ „Свети Сава“ Бујановац бр. ... од 30.06.2020. године и одлука Школског одбора СШ „Свети Сава“ Бујановац бр. ... од 20.07.2020. године, као незаконита и наложено туженој да поново спроведе избор и пријем кандидата по конкурс за радно место наставник ..., по одлуци директора школе бр. ... од 14.02.2020. године, два извршиоца на неодређено време са 100 % радног времена. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на ме трошкова поступка плати 33.800,00 динара са каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4068/2021 од 15.10.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, а жалба тужене одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке првостепене пресуде и обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 75.800,00 динара са каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до исплате, док је захтев тужиоца за исплату камате на досуђени износ трошкова поступка за период од дана пресуђења до дана извршности одлука о трошковима поступка, одбијен. Ставом

трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка плати 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није утврђена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, директор тужене је 14.02.2020. године донео одлуку о расписивању конкурса за пријем у радни однос на неодређено време два извршиоца за обављање послова наставник ..., са 100 % радног времена. Оглас о расписивању конкурса објављен је у листу „Послови“ од 04.03.2020. године. На конкурс су се јавила 4 кандидата, међу њима и тужилац. Записником од 17.03.2020. године Комисија за спровођење конкурса констатовала је да су сви кандидати доставили потпуну документацију и да испуњавају услове конкурса. Након тога је Национална служба за запошљавање, на захтев тужене, за сва четири кандидата извршила психолошке процене способности за рад, о чему је туженој доставила извештај од 29.05.2020. године. Конкурсна комисија је 05.06.2020. године обавила разговор са кандидатима и о томе за сваког кандидата сачинила записник о обављеном разговору. Решењем Конкурсне комисије од 12.06.2020. године примљена су у радни однос два кандидата по предметном конкурсном, ББ и ВВ. Одлучујући о жалби тужиоца од 24.06.2020. године изјављеној против наведеног решења, директор тужене донео је решење 30.06.2020. године, којим је жалбу тужиоца одбио, као неосновану. Одлуком Школског одбора тужене од 20.07.2020. године одбијена је жалба тужиоца изјављена против решење директора тужене од 30.06.2020. године. Тужилац тужбом тражи поништај сва три наведена акта тужене, као и да се туженој наложи да поново спроведе избор и пријем кандидата по предметном конкурсном.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиоца, применом члана 139. и 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017 и 27/18 - др. закон), сматрајући да су побијане одлуке тужене незаконите, имајући у виду да решење Конкурсне комисије од 12.06.2020. године о избору кандидата, ББ и ВВ у радни однос на неодређено време на радно место наставника ..., са 100 % радног времена, не садржи разлоге због којих су ова два кандидата изабрана у односу на друга два неизабрана кандидата међу којима је и тужилац, а који су такође били учесници и испуњавали услове предметног конкурса. С обзиром на то да незаконитост тог решења повлачи за собом и незаконитост решења директора тужене од 30.06.2020. године и одлуке Школског одбора тужене од 20.07.2020. године, то су и наведена решења поништена, као незаконита, уз налог туженој да поново спроведе избор и пријем кандидата по предметном конкурсном.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова о незаконитости одлука тужене, са којих разлога су неосновани наводи ревизије тужене, којима се побија правилност побијане одлуке због погрешне примене материјалног права.

Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/17, 27/18 – др.закони), уређују се основе система предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и образовања одраслих, као и радни однос запослених у установи. Чланом 139. наведеног закона прописани су услови за пријем у радни однос, а чланом 154. начин заснивања радног односа. Према члану 154. став 1. закона, пријем у радни однос на неодређено време врши се на основу конкурса који расписује директор, ставу 2. истог члана, да директор доноси одлуку о расписивању конкурса, ставу 3. истог члана, да конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, ставу 4. истог члана, да комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос прописан члана 139. овог закона, у року од 8 дана од дана истека рока за пријем пријава, ставу 5. истог члана, да се кандидати из става 4. овог члана у року од 8 дана упућују на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандардизованих поступака, ставу 6. истог члана, да конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од 8 дана од дана пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима, ставу 7. истог члана, да конкурсна комисија обавља разговор са кандидатима са листе из члана 6. овог члана, сачињава образложену листу свих кандидата који испуњавају услове и достављају директору у року од 8 дана од дана обављеног разговора са кандидатима, ставу 8. истог члана, да директор установе доноси решење о избору кандидата по конкурс у року од 8 дана од дана достављања образложене листе из става 7. овог члана, ставу 9. истог члана, да кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу органу управљања, у року од 8 дана од дана достављања решења из става 8. овог члана, ставу 10. истог члана, да орган управљања о жалби одлучује у року од 15 дана од дана подношења жалбе, ставу 11. истог члана, да кандидат који је учествовао у изборном поступку има право да, под надзором овлашћеног лица у установи, прегледа сву конкурсну документацију, у складу са законом.

Сагласно наведеном, заснивања, постојање и престанак радног односа у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, регулише посебан закон – Закон о основама система образовања и васпитања, који се у погледу услова и начина заснивања радног односа односи на све категорије запослених лица.

У овом случају, директор тужене је донео одлуку о расписивању конкурса, а конкурс је спровела Конкурсна комисија тужене, која је утврдила испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос по конкурс у, упутила кандидате на психолошку процену, обавила разговор са кандидатима и донела одлуку о избору два кандидата по предметном конкурс у. Међутим, с обзиром на то да решење Конкурсне комисије тужене од 12.06.2020. године о избору кандидата не садржи разлоге због којих су изабрани кандидати ББ и ВВ у радни однос на неодређено време на радно место наставника ... са 100 % радног времена у односу на неизабране кандидате ГГ и тужиоца АА то је правилан закључак нижестепених судова да је наведено решење тужене незаконито, а с тим у вези и решења тужене од 30.06.2020. године и 20.07.2020. године. Ово јер Закон о основама система образовања и васпитања, прописивањем услова за

пријем у радни однос на неодређено време (члан 139.) и прописивањем начина заснивања радног односа (члан 154) управо отклања произвољност и арбитрерност органа конкурсног поступка, што значи да они имају обавезу да образложе зашто је један кандидат изабран у односу на другог, јер је право неизабраног кандидата на делотворну правну заштиту која се неће остварити, ако се не наведу чињенице и закључци на основу којих је извршен избор.

Стога, тужена неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом члана 414. став 1. ЗПП.

Трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката за састав одговора на ревизију нису признати тужиоцу, јер му нису били потребни на основу члана 154. став 1. ЗПП, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке, применом члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић